

der vil forrente sig, hvis det bliver gjort fornuftigt. Det er imidlertid ikke Hovedpunktet for mig, idet jeg overveiende ser det fra det førstnævnte Synspunkt. Det er eiendommeligt, at ærede Medlemmer, som er uentige om, hvorvidt Banen kan forrente sig eller ikke forrente sig, hver fra sit Synspunkt komme til den samme Betragtning, idet Nogle sige: da Banen vil kunne forrente sig, bør Pengene tilveiebringes ved Statslaan, medens Andre sige: da Banen ikke vil kunne forrente sig, bør Pengene tilveiebringes ved Statslaan. Det er jo ganske eiendommeligt at høre Sligt; men det kommer rimeligvis deraf, at Hovedpunktet for de Herrer er, at Pengene tilveiebringes ved Statslaan, og saa tage de det Argument, der ligger for dem. Jeg betragter det ogsaa som et Hovedpunkt for Regjeringen og for Høire ved denne Leilighed at faae slaaet fast, at for Fremtiden skulle Pengene til Tærbaner og i det hele taget til økonomiske Anlæg, Anlæg, der tjene til Udvikling af Nationens økonomiske Velfærd, tilveiebringes ved Statslaan, og der maa ikke røres ved Kassebeholdningen; det betragter jeg som et Hovedpunkt ved dette Lovforslag for de Herrer. Det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 2den Valgkreds (Rosen) udtalte med megen Aabenhjertighed, at det var to Spørgsmaal, der ikke egentlig stod i direkte Forbindelse med hinanden; men han opfordrede til at betragte Spørgsmaalet om Pengenes Tilveiebringelse som ligegyldigt. Ja, det er egentlig ogsaa det, der har været Grundtonen i, hvad vi have hørt fra de Herrer's Side, men det kunne vi ikke ret vel tjene de Herrer i, vi kunne hverken fra Statskassens Synspunkt i Almindelighed tjene de Herrer deri, ikke heller kunne vi være enige med dem i den Anvendelse af Kassebeholdningen for Diebliffet, som de Herrer ere med til at støtte. Det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 2den Valgkreds gjorde gjældende, at det at gjøre Statslaan og det at bruge af Kassebeholdningen omtrent maatte gaa lige op. Af Kassebeholdningen fik vi jo gode Renter under den udmærkede Forvaltning, vi nu havde af Kassen, og af Statslaan kom vi jo til at betale mindre Renter end den Rente, vi fik af Kassebeholdningen; men dertil vilde rigtignok komme nogen Provision og andre Omkostninger ved Laanets Stiftelse, saa det vilde omtrent komme til at gaa lige op. Jeg tror ikke, at det ærede Medlem har Ret i, at vi komme til at betale mindre Rente af Statslaan, end vi faae af vor Kassebeholdning; snarere tror jeg, at det Omvendte vil være Tilfældet, at vi faae mindre Rente af Kassebeholdningen, end vi maa betale af Statslaan, selv om vi regne det til en

Rente af $3\frac{1}{2}$ pCt. til en billig Emmissionkurs. Det vil under alle Omstændigheder være et Tab for Statskassen rent finantzielt set, naar den har Penge liggende i Kassebeholdningen, saa at sidste et Laan. Det er et rent og ligefremt finantzielt Tab, Statskassen derved paatager sig, og det vil vistnok ogsaa Enhver, som har en Kassebeholdning staaende i en Sparekasse, indrømme, at det er i saa godt som alle Tilfælde den dyreste Maade at reise Penge paa at reise et Laan; det er langt billigere at tage af sit Kassebeholdning. Det er en saa given Ting, at det undrer mig, at man kan betragte det som en ligegyldig Sag. Det er paa ingen Maade en ligegyldig Sag. Har man Pengene, skal man bruge dem først, og først derefter tjer man til Laan. Er der nogen Mand, der bærer sig anderledes ad? Og er der nogen Stat, der bærer sig anderledes ad? Jeg har aldrig hørt det. Vi staa her overfor det eiendommelige Tilfælde, at en Stat, som den 15de Marts forrige Aar havde 38 Millioner liggende i Kassebeholdning, foruden en Reserverfond, som jeg ikke taler om, og som det er rigtigt at bevare, kommer og siger: Nu skulle vi bruge 5 Millioner Kr., og disse 5 Millioner Kr. maa vi laane. Hvorfor? Ja, hvorfor, det sige de Herrer ikke. Men det er saa tydeligt, hvorfor dette skal ske, at det forbaujer mig, at de ikke rent ud sige: Vi ville have dette Statslaan, fordi vi ville nøde Befolkningen til, hver Gang den skal have økonomiske Foranstaltninger gennemført, at reise Pengene dertil paa ekstraordinær Maade ved Skatter, som Ol- og Brændevinsstaten eller ved Statslaan, da vi ville beholde de 38 Millioner til at bygge Fæstninger for og til andre militære Foranstaltninger. Det er den eneste Mening af denne Bestemmelse, og den kunne de Herrer dog ikke vente, at vi ville gaa ind paa. Det ærede Medlem for Frederiksborg Amts 2den Valgkreds (S. Hage) havde en lille Følelse af, at Forslaget haltede i denne Henseende. Han sagde, at Rentabiliteten burde ikke komme i afgjørende Betragtning, og mente, at man jo gjerne kunde se bort fra, om Banen gav større eller ringere Indtægt, og paa den anden Side, om man reiste Pengene lidt billigere eller dyrere. Dette kom mindre i Betragtning. Han nærmede sig altsaa til Indrømmelsen, men den kom ikke over hans Læber, og den kom heller ikke over den ærede Ministers Læber. Den ærede Minister stillede det Spørgsmaal op, hvornaar man da skulde gaa til at laane Penge til Statsanlæg. Jeg skal svare: Ganske simpelt, naar Kassen er tom. Ikke før! Hvis man saa ikke kan